

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. | Negyedévre . . . 4 forint.
Félvára . . . 8 forint. | Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. áizetendő.

Czifra dolog?

Kolozsvár, szept. 27.

Czifra dolgok lesznek ám abból, — mondják némelyek — ha eselleg Ausztriában nem lehet olyankormányt alakítani, a mely a parlament működőképességét visszaállítsa és többséget szerezzen magának.

Mert hát ha nem lehet megválasztani az osztrák delegáció tagjait, akkor a közösiügyi kiadásokat nem lehet teljesíteni.

Ha az osztrák kormány nem tud többséget szerezni magának, hogy annak segélyével a parlamentben a kiegyezési szerződést alkotmányos uton elfogadhassa, akkor megreked az egész kiegyezés. És az mind a kettő elég czifra dolog, persze csak azok szemében, a kik nem látnak túl az orruk hegyén és csak a tényeket veszik számba, s nem fontolgatják meg a következményeket és nem mérlegelik a dolgok előzményeit.

Hát ezek bizony egyáltalán nem olyan czifra dolgok, mint a minőknek egynémelyek látják, vagy láthatni szeretnék.

Mert bizony nagyon is egyszerűek ezek a dolgok, a fontolóra vesszük az előzményeket és mérlegbe állítjuk a következményeket.

A dolog ugyanis így áll:

Ha Ausztria parlamentje nem tudja a delegációt megalakítani, hát akkor egyszerűen — *nincs delegáció.*

Ha nem lehet az osztrák parlamentet működőképessé tenni és nem tud többséget alkotni a kormány arra, hogy Magyarországgal az újabb kiegyezést létesítse, hát akkor egyszerűen — *nem lesz kiegyezés.*

Ebben a dologban egyszerűen elő kell venni az 1867-ik évi 12-ik, meg a többi erre vonatkozó törvénycikkeket és mindjárt tisztában lehet minden józan gondolkodású ember a felett, hogy mi történhetik az esetben, ha Ausztriában a parlament kormányzás nem válik lehetővé.

Az 1867. évi 12-ik törvénycikk világos kikötéseket tartalmaz.

A közösiügyi kiadásokat egy a két állam parlamentje által alkotmányosan megválasztott bizottság, az úgynevezett delegáció állapítja meg.

Már most, ha nem lehet ilyen bizottságot szervezni, akkor egyszerűen nincsenek közösiügyes kiadások vagyis

megszűnik az a jogviszony, mely azt tartalmazta, hogy a két állam között közössé tett terheket a megállapított arányban egyetemlegesen fedezzük. Beáll tehát az az állapot, hogy a közössé tett államintézmények elveszítsek közös jellegüket és a két állam külön fedezze a maga e nemű szükségleteit.

Ez egyáltalán nem czifra dolog, hanem természetes következménye annak a szerződésnek, a mely az említett törvényben a két állam törvényhozásai által elfogadatot.

Már most vegyük a másik dolgot. Azt t. i. ha az osztrák parlament nem lesz működés képes és e miatt az újabb kiegyezés nem lesz alkotmányos uton megköthető.

Hát erre nézve is világos rendelkezéseket tartalmaz a törvény, a melyben apodikticze kimondatik, hogy gazdasági kiegyezést csak a két állam *alkotmányos képviselő* létesíthet.

Már most, ha ez a feltétel Ausztriában nem lesz meg, ebből sem válik ám semmi czifra dolog, mert a csak egyszerűen beállanak azok a következmények, a melyek a törvényben elő vannak írva.

Ez pedig egyszerűen az, hogy mert Ausztriában nincs parlament, ergó megszűnt az alkotmányosság, s ezzel egyszersmind az a feltétel, melyet a törvény a kiegyezés létesítésének talpköve gyanánt állapított meg,

Mihelyt tehát megszűnik az alkotmányosság, akkor egyszerűen visszaáll a régi állapot, vagyis úgy Ausztria, mint Magyarország önállóan rendezik be a maguk gazdasági életüket.

Már most, hogy ezt a némely oldalról mért szeretnék czifra dolognak tekinteni, — azt csak azok tudják megérteni, a kik mesterségesen zavarják össze a fogalmakat és egyáltalán nem elemük a — *tiszta munka.*

Hát nyugodjanak meg a tények és azoknak a következményeiben.

Magyarország — ha ez a czifrának jelzett állapot bekövetkezik — egyszerűen visszanyeri az önrendelkezési jogait. Nem csinál több közös ügyet s akkor nem kell delegációt választani.

Nem létesít gazdasági szerződést s akkor nem szükséges Ausztriában az — alkotmányosság.

Akkor a császár paragrafussal és egy hivatalnok-miniszteriummal elintézhetik a maguk dolgát, a mi lehet czifra állapot — *nekik*, de a mely nem okoz főfájást — *nekünk.*

Mi majd csak eligazítjuk a magunk dolgát delegáció és osztrák alkotmányosság nélkül is.

Politikai hírek.

A miniszterelnök itthon. Budapestre értesítenek, hogy Széll Kálmán tegnap délután két órákor visszaérkezett Bécsből Budapestre. A miniszterelnök Bécsben tegnap több politikussal érintkezett és behatóan informáltatta magát az osztrák helyzetről. Értesülésünk szerint Széll Kálmán már a képviselőház pénteki ülésében fog az osztrák válság által teremtett magyar politikai helyzetről nyilatkozni.

A hazai munkások érdekében.

Darányi földmívelésügyi miniszter felhívta a kereskedelmi miniszter figyelmét azon kérdés megfontolására, milyen módon volna lehetséges azon vasúti, hid és közút építési munkákra, a melyeket eddig szakképzett hazai munkások hiányában jobbadán külföldi begyakorlott munkások végeztek, a hazai munkásokat rászoktatni, betanítani s így e munka alkalmakat is a hazai munkások részére biztosítani. — Hegedűs kereskedelmi miniszter készséggel tett eleget Darányi óhajtatásának s megfelelően utasította közgeit, hogy a hid alapozási, köfektési, terméskő falazási, alagúti stb. munkálatoknál különös gondjuk legyen a hazai munkások begyakorlására, hogy így a hazai munkásoknak módja és alkalmak legyen a kellő jártasságot megszerezni s így fokozatosan az olasz stb. szakképzett munkások helyét a magyar munkások foglalhassák el. Darányi ezen kezdeményezése s Hegedűs intézkedéséből kitetszik, hogy nagyon helyesen fogják fel a munkáskérdést s azt akarnák biztosítani a munkásoknak, a mire annak szüksége van: munkát.

A bolgár fejedelmek Bécsben.

Ferdinánd bolgár fejedelem délelőtt 10 órákor Bécsbe érkezett. A pályaudvaron a diszszolgálatot tevő tisztek, *Ücskül Gyllenband* gróf hadtestparancsnok, a helytartó és más előkelőségek fogadták. A zenekar a bolgár himnuszát játszotta. A fejedelem ellepetett a diszszázd előtt, azután a Burgba hajtatott, a hol mint a király vendége lakik. A király délelőtt 11 órákor *külön kihallgatáson fogadta a fejedelmeket*, „nem sokára azután pedig *viszonzolta látogatását.*

A bolgár fejedelem bécsi látogatásáról azt írja a párisi Gaulois, hogy ez a látogatás nagyon böles aktus, a mely Bulgária helyzetét befelé és kifelé *meg fogja erősíteni.*

Az osztrák válság.

Mit csinál Chlumetzky?

Bécs, szept. 26.

Az osztrák kormányválság még a mai napon sem jutott dűlőre. Minden jel arra enged következtetni, hogy a *Liechtenstein*-féle kombináció a német ellenzéki pártok makacs ellenállásán *hajótörést szenvedett* és Bécsben még mindig keresik a „jövő emberét”.

Ma Chlumetzky báró jutott előtérbe. A német nagybirtokosoknak ez a kimagasló tagja már a tavasz óta leggyakrabban emlegetett miniszterelnökjelöltje Ausztriának. A válság főnállása óta legtöbbet ő működött közre annak elsimítására. A felség szerepet juttatott neki már a Széll-kabinet megalakításakor, a midőn, úgy látszik, elhatározott dolog volt, hogy Thun gróf örökébe Chlumetzky báró lépjen.

Még emlékeztetnem áll, hogy Széll Kálmán rögtön, miniszterelnökké történt kinevezése után felkeresett Chlumetzkyt parkringi lakásán. Hogy akkor mit végzett a két államférfi, az az ő titkuk maradt, de néhány héttel később Chlumetzky ismét előtérbe lépett. A mikor Thun gróf Széllnek a kiegyezés dolgában nehézségeket támasztott, Chlumetzky báró ismét szerepelt és a bankgassei magyar palotában akkor folyt tanácskozásokban igen jelentékeny részt vett. És néhány héttel ezelőtt Clumetzky báró ismét feltűnt a politikai szemhatáron. Rátóton jelent meg Széll Kálmánnal, hol az osztrák komplikációkból való kieviezkeléshez a magyar miniszterelnökkel folytatott tanácskozásokot.

Ha mindezeket a jelenségeket szemügyre vesszük, lehetetlen föl nem ismerni, hogy Chlumetzky mostani miniszterelnök-jelöltségében némi része van Széll Kálmánnak is.

Már mikor Széll kormányra jutott, a bécsi politikai körökben erősen híresztelték, hogy Széll a németek politikájának érvényesülése érdekében fog Bécsben közrehatni, később egész nyíltan hirdették, hogy Széll Kálmántól a németek érdekében egyenes beavatkozást kértek.

Ma, mikor az összes osztrák politikai körök Chlumetzky báró jelöltségét igen komolyan tárgyalják, az összefüggés Széll és Chlumetzky akciója között mind nyilvánvalóbbá lesz.

Fog-e sikerülni Chlumetzkynek a kabinetalakítás, azt e pillanatban nem lehet tudni. Az osztrák állapotok ziláltsága mellett senki sem láthatja előre még a legközelebbi órák eseményeit sem. Így mostani földatunk csak az lehet, hogy regisztráljuk a Chlumetzky előtérbe lépésével összefüggő jelenségeket.

A Neue Freie Presse esti lapja „Legújabb” részében a következőket írja:

„A király ma délelőtt Chlumetzky bárót kihallgatáson fogadta. Mint képviselői körökben hírlík, a mai délelőtt folyamán egy Clumetzky-kabinet alakítása valószínűségében sokat nyert. Azt hiszik, hogy Chlumetzky báró hivatalnok-minisztérium élére fog lépni.”

Ha Clumetzky ma elvállalja egy hivatalnok minisztérium létesítését, úgy a Wie-

ner Zeitung még a holnapi napon közölni fogja az új miniszterek névsorát.

Parlamentáris minisztérium létesítése minden jel szerint ki van zárva.

Chlumetzky egy diplomátával folytatott beszélgetésben kijelentette, hogy az ő megbízatása nem jelentené a válság megoldását.

Hieronymi és Coroján.

Budapest, szept. 26.

Az oláh-magyar közeledés eszméje egyre nagyobb hullámokat vet és egymásután megszálltatja a memorandistákat. A múlt héten George Pap de Basesti (magyarul: illésfalvi Pap György) nyilatkozott róla a nagyszebeni Tribuna hasábjain és természetesen elítélte; — ma pedig Coroiannu Gyula kolozsvári ügyvédet, a feloszlott román nemzeti komité tagját és ugyancsak a memorandum-pör szereplőjét szolálatja meg a nagyszebeni újság. Coroiannu nagy történelmi apparatussal ismerteti a román-magyar békítések, a melyek közül a legérdekesebb s a magyar közönség előtt a legkevésbébb ismeretes az, mely 1894. tavaszán folyt le, még pedig a Wekerle-kormány inieziatívájára. Ennek történetét így adja elő Coroiannu:

„A magyar kormány Hieronymi belügyminisztert, a román nemzeti komité pedig engem (Coroiannu) küldött ki, hogy békítési, vagy legalább közeledési kísérleteket tegyünk a magyarok és románok közt. A történelem fogja regisztrálni ezeket a vitákat, a miket mi szórul-szóra feljegyeztünk.

Annýt azonban indírcrézió nélkül is elárulhatok a román közönségnek, hogy Hieronymi miniszter ur ajánlatában benne volt néhány magasabb állás a kurián és egyéb felebbviteli bíróságoknál, két-három román főispán, egyékes választási törvény, a melyet azonban a románok hozzájárulása nélkül alkottak volna meg. Továbbá mint ennek természetes következtetés a memorandum pör törlesztését várhattuk volna, mely akkor, mint Demokles kardja lebegett fejünk fölött.

A román nemzeti párt azonban — írja tovább Coroján — mind a mellett nem fogadta el ezt az ajánlatot. Miután pedig szerrinte a magyarok jó szántukból soha sem fogják a románok nemzeti jogait elismerni, Coroiannu azt tanácsolja az adriának, hogy ha már belépnek, csak román nemzeti program alapján, mint román nemzetiségi párt vonuljanak be a magyar parlamentbe. Első követelésünk pedig legyen annak a rendeletnek a vissza vonása, a melylyel annak idején Hieronymi belügyminiszter az úgynevezett román nemzeti komité feloszlatta.

K. É.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Szeptember 27.

Cirkvenica.

III.

Aggódva nézem a szegény pillangók és cserebogarak küzködését. Milyen egyenlőtlen harc: az ember, szemben a természettel. Egy fűszál, szemben az erdővel. Egy harmatecepp, mely nem akar elmerülni a tengerben.

Kik vagyunk, mik vagyunk, hogy még csak létezni is merünk ilyen erők közepette? Jól mondja a halotti beszéd: „csupa por és hamu vagyunk”. Alig látható szervei a Mindenség organizmusának; piciny alkatrészei egy mérhetetlen gépezetnek. Mikroszkopikus sejtparányok a természet nagy testében. Ez vagyunk.

Nem fontosabbak, mint a hangya; nem előkelőbbek, mint a légy. A fánál nem hasznosabbak, a madárnál nem szebbek, a párnál nem erősebbek. Ilyenek vagyunk.

És ez a gyarló teremtés, ime összeácsol néhány darab deszkát Koporsónak, ha úgy tetszik — de voltaképen csoloknak, bárkának, hajónak és rámege arra a végtelen hig tömegre, hogy uralkodjék rajta, fuvaroztassa magát a félelmes tömeg hátán és megrabolja halaitól, rákjaitól, csigáitól és gyöngyeitől.

Miért?

Ah, ebben a kérdésben fekszik a létnek összes rejtelme.

Miért?

A halász miért megy a tengerre, a bányász a föld alá, a kereskedő a vasutra?

Ime egy hómadár megrugja a havat az Alpések csucsán és a lavina eltemeti a vadász. Egy váltóór megrészezgik a leánya lakadalmán és az utas teste elgázolt hernyóként tapad a wagon oldalához. Valaki meggyújt egy szál gyufát s százakat tép darabokra a fölrobbant bányalég.

Mégis meggyűn. Rábizzuk sorsunkat gyöngye evezőre, levegő vitorlára, ostoba mozdonyra. Átadjuk magunkat a szélnek, a víznek, a gőznek, a villámnak, a bankárnak, a katonának.

Miért?

Hogy élhessünk.

Tehát életet keresünk a halál tor-kában.

Az a katona meg is védhet, de agyon is löhet. Az a dereglye, az a mozdony, az a víz, az a szél, az a villamos erő épen úgy a czelhoz segíthet, mint a hogy pusztulásunkat okozhatja.

Minden lépésünkkel az életet keressük és mindenikkel a halálhoz közeledünk. Ugy néz ki az egész, mintha a halál volna az élet forrása. Szétporlott, megsemmisült ásványrészekből táplálkozik a növény. Össze-zuzott és fölemészített növényrészek adnak életet az állatvilágnak. Életétől megfosztott állat kerül a husevő gyomrába.

Az élet és halál — ez a két végtet, így ölelkezik állandó meghittségben a ter-

mészet kebelén. Küzködni az egyikért s félni a másiktól, vajjon érdemes-e?

Nem szeretném, ha azt a benyomást kelteném, hogy minden hajó elpusztul a bóránban. Ellenkezőleg. Ezer közül talán csak egy pusztul el. Én csak a veszélyt akartam jelezni tengerparti merengéseim közben.

A forrnyavalya sem öl meg mindenkit. Sőt a betegek nagyobb százaléka felgyógyul. De azért a forrnyavalya épen olyan halálos báj, mint a milyen halálos veszedelem a bóra.

A bóra felhőzőző szél.

Mikor a sirocco megtölti a Karstvidék levegőjét az egyenlítő esőzéseknak, vagy a földközi tengernek nedves páráival és sűrű, átláthatatlan, félelmes és sötét felhőkárpittal vonja be az Adria egét és megered az eső, a zápor, a zivatar és hull az áldás szakadatlanul éjjel és nappal sokáig: akkor ezen a tájon minden ember kéri, óhajítja, esengi a bórát, mert azt az irtózatoss felhőtömeget csak ez az éjszakai szél képes elhajtani.

Igy győzi le a siroccot a bóra.

A bórát pedig legyőzi a nápa. Ekként a felhő elűzéssel saját halálát készíti elő a bóra. Az élet itt is ölelkezik a halállal.

Csodás berendezés; különös játéka az erőknak!

A felhőnek tömegeit, bérceit, hegyléczeit, melyek Triesttől Zengig és innen Raguzáig akkora vízmennyiséget tartalmaznak, mint együttvéve a Tisza, Duna és Maros: el tudja hajtani, le tudja győzni a bóra, ez az alakatlan, kézzel meg nem fogható, szemmel meg nem látható semmiség.

Viszont a bórát, mely rohanásában épen olyan könnyűséggel töri ketté a cserfa törzset, mint a hogy letépi a csereasznye virág szirmát — ezt az őserőjét lényit, mely az alagutakban a havat úgy összetömríti, hogy lóporral lehet csak szétrobbantani, miként a jég- és sziklatömböt — s a mely Lussin-Grandéban úgy megette a kőszentnek egyik oldalát, mint a Tisza—Bánffy-rendszer a magyar közélet erkölcsseit — — — ezt a bórát, ezt a mindent átható erősséget, ezt a kéréhetetlen és ellenállhatatlan és félelmes szörnyeteket ime legyőzi, rohamában megállítja, dühöngésében föltartóztatja az enyhé, mosolygó nap sugar.

Ennek sincs se alakja, se színe, se teste. Olyan ártatlan, olyan szelíd, hogy játszva ölelkezik vele a rózsalevél s fényében boldogan röpked a gyöngye méh. És ez a bájos, ragyogó, szintelen, szagtalan, testetlen semmiség ime visszakergeti a vad és kegyetlen és pusztító bórát a Karst és Velebit hegyszakadékaiba, sziklaüregeibe és omladékos árnyaiba!

Ki tudná megfejtetni ezt a csodás berendezést s az őserőknek ezt a fenséges játékát?

Bartha Miklós.

Nina.

— Angol regény. —

Az Ellenzék részére fordította: AMICA.

II.

Néhány pillanatnyi csendesség következett, mit Nina azzal a kérdéssel szakított

félbe, hogy nem haragszik e már és meg-bocsátott e neki.

— Azt hiszem, hogy magának igaza volt, — mondá Stafford. Nem lett volna helyes, hogy a Rektor hugát egy rossz szívű ember kocsián lássák. Miért nem utasít ki a házból? Nem fél, hogy elrontom?

— Miféle beszéd az! Ön tudja, hogy a Mount leereszkedése által a papilak megtisztelve érzí magát.

— Valóban? — nevetve. Vajjon a papilak tudja e, hogy Mount mennyire iriglyi?

— Iriglyi? Szeretném tudni, hogy miért?

— Nina, mondja meg őszintén: szeretne gazdag lenni?

— Igen — kimondhatatlanul!

— Ah! Mit csinálna akkor! Páholyt tartana az Operában és egy elegáns Viktoriát, gyémántokat szerezne és Francia szobaleányt és Worthtól rendelné a ruháit?

— Nem, a kocsiát kivéve, ezek közül egyikre sem volna szükségem. Megmondjam, hogy a pénzzel mit szeretnék tenni? — kérde a leány mosolyogva. Lent a régi sikátorban néhány új kottagét építenék, a víz lefolyását szabályoztatnám és gondoskodnám, hogy a szegény emberek jobb ivó vizet kapjanak.

A Stafford homloka elborult.

— Nina, ne folytassa! Több építésre évekig nincs módom. Előbb tanítson meg takarékoskodni és aztán meglátjuk. — Nina, kedvem volna a maga iskola ünnepélyéről elmaradni.

— De megígérte, hogy eljön! mondá Nina ragyogó mosolyal.

— Nem tartom meg az ígéretemet.

— Egy Stafford ne tartsa meg a szavát? Az lehetetlen.

— Lehetetlen? — mondá Stafford félig

Sport.

Az alsózsuki versenyek.

Kolozsvár, szept. 27.

Az alsózsuki lövészversenyek első napjára, mely a falkavadász társulat által október 1-én rendezték, a nevezések már lezártak, még pedig igen kedvező eredménnyel.

Beérkezett ugyanis a „lovár-egylet” díjára 8 nevezés — mi tekintettel arra, hogy a versenyfeltételek szerint csak oly lovak futhatnak, melyek eddig elő nyilvános futamban részt nem vettek, de már 4 éves korukat betöltötték — elég szép sikernek mondható.

Neveztek ezen díjra gr. Beldi György és Kálmán, gr. Bethlen Károly, Szereday Aladár, gr. Teleki Ferencz, br. Wesselenyi Béláné, br. Wesselenyi Pálma és br. Wesselenyi Béla 1—1 lovat.

Az „Erd. Gazd. Egylet” díjért ugyancsak 8 ló s az első napi meeting főtemét képező „Zsuki-díj”-ért 11 ló startolhat. Nevezve lett tehát a meeting első napjára 3 díjért 27 ló.

Kiegészíti az első napi programmot a közönség által mind jobban megkedvelt 3 vadászverseny 5000—5000 met. távolságu futamokban, melyekben 6—6, illetve 7 ló veszen részt, s mely versenyeket hallomásunk szerint újra gr. Bethlen Károly h. falkanagy fogja vezetni.

Mint látható, az első napi program összeállítása mi kívánni valót sem hagy fenn s méltán számíthat a közönség legnagyobb látogatására.

A totalisateuron játszani szerető közönség részére egyelőre alig ajánlhatunk tip-eket, egyrészt mert a bejelentett lovak között tulajdonképpen sok az ismeretlen, azaz eddigelé a zsuki pályán még nem startoltatott, másrészt, mert az urlovasok sem állapotoktak megvégelesen abban, hogy ki melyik lovat lovagolja.

Hallomásunk szerint azonban a „Lovar-egylet” díjában legtöbb kilátással indul a gr. Bethlen Károly „Csavargó”-ja s a br. Wesselenyi „Niobe” nevű lova, de nem szabad figyelmen kívül hagyni a kitűnő formát mutató gr. Teleki Ferencz „Holló”-ját sem. A „Gazd. Egylet” díjában a Rohonczy-istálló „Aranyvirág” vagy „Jonathán”-ja bajosan talál legyőzőre.

A „Zsuki díj”-ban már nehezebb a tipelés, mert úgy Bethlen Károly gróf, mint Tholnay Reginald és Rohonczy is oly kitűnő lovakat jelentettek be, melyekkel szemben a csak most lezajlott marosvásárhelyi lövészverseny legnagyobb díjának nyertese, a br. Szentkereszt Pál „Tubarózsája” a legnagyobb küzdelmet kell vívnia.

A minden tekintetben sikerültnek ígérkező versenyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

Jókai házasságáról.

A zsidó felekezeti jellegű „Egyenlőség”, amely eddig nem emlékezett meg a frigyéről, most ezeket írja:

A nagy publikum, amely csak a külső hullámverésekből értesült Jókai dögéről, a mint tudniillik a lapok vagy hozták vagy visszavonták Jókai eljegyzési híreit, nem tudja, hogy miféle belső körülmények okozták ama hullámveréseket.

Nem mindenki tudja azt, hogy a költő családjá minden elkövetett, hogy a tervezett házasság ne létesüljön. Az se közismert dolog, hogy a Szondi-utca 19-ik számú házában, mikor az eljegyzési hírt a lapok hozták, megfordult egy kegyelmes ur, majd szomorúan. Én nem vagyok arról olyan bizonyos. És most — hosszú sóhajjal — monnem kell. Nina, nagyon kellemes magával lenni; de monnem kell. A mezőn keresztül mehetek haza. Nina, kisérjen le a kert ajtajáig. Jöjjön, a távozó vendéget ne hagyja egyedül menni.

Felállott, a mint beszélt; Nina is felállott és néhány pillanatig egymás mellett állottak a kandalló előtt, a fiatal leány a tűz vörös fényét nézte, az ifjú a leány arcát vizsgálva, olyan arckifejezéssel, mit Lady Heléna nem szeretett volna látni. — Ekkor Nina feltette e kalapját és az átjárón keresztül vezetve vendégét, kiment a kert ajtajához, hol a papilakhoz tartozó területen keresztül volt egy ösvény, mely Mount Staffordhoz vezetett.

Mély csend volt körülöttük, olyanféle ünnepélyesség borult a csendes tájképre, mi a Nina érzékeny természetére mély benyomást tett és önkénytelenül közelebb húzódott a társához, Stafford ezredes a karján nyugovó kis kezét gyöngéden megszorította.

A mint a kert porondos útján lementek, a régi torony óra az ó rendes lassu ütésével hetet ütött.

— Hét óra — és mi nyolckor ebédelünk! Nina, maga egy kis boszorkány; elfeledtettem velem az időjárását, míg magával vagyok. És még sok minden egyebet elfeledtettem velem — tévé utánna egy hosszú sóhajjal és olyan tekintettel, mely alatt Nina lesütötte a szemét.

— Ezredes ki, mi a sok minden egyéb? — Dunstan kisszony, azt nem tudom magának megmondani — nincs rá időm. Elkéstem az ebédől és az anyám haragos arcot csinál és Lady Diána az egész ebéd alatt egy mosolylyal sem boldogít, a mi el fogja rantani az étvágyamat.

Ez időre a kert ajtajánál állottak; de

egy kegyelmes asszony, akik először 10,000, majd 25,000 forintot kínáltak Grósz Bellának, ha Jókait földjára ígérte alól.

A leány fölháborodással utasította viszsza az ajánlatot és kijelentette, hogy pénzért nem, de „amugy” igen. Azonban kiköti magának azt az egyet, hogy Jókai személyesen bucsúzzék el tőle.

Erre másnap megjelent a lapokban az eljegyzési hír czáfolata, Jókai pedig, a kegyelmes ur kíséretében, elment Grósz Bellához, hogy bucsút vegyen tőle. A találkozás meglehetősen dramatikusán folyt le.

A leány érthető elfogultsággal fogadta az urakat, míg néhány percnyi kinos csönd után odaállt a kegyelmes ur elé és arra kérte, hogy jelenlétében megkérdezhesse a most már rá néve is méltóságos urat, vajon tette-e ő szóval vagy cselekedettel olyasvalamit, a mi Jókait házassági ígértetételre birta vagy csábította? Jókai kijelentette, hogy ez sohasem történt, sőt ellenkezőleg, a leány volt az, a ki őt mindig visszatartani igyekezett a házasságtól.

A leány erre, könnyekkel szemében kijelentette, hogy ez a kijelentés teljesen megnyugtatta őt és most már visszaadja Jókainak szavát.

Jókai erre — hazaküldte a kegyelmes urat, ott maradt Grósz Bellánál, a szavát nem vette vissza, hanem kijelentette, hogy de most, török-szaka, nélkül veszi. Nem használt kapacitálást, hiába való volt a lebeszélés, Jókai szándéka megmáshíthatatlan maradt.

A család ekkor resignálódva fordult a leányhoz, hogy „ha már . . .”, hát isten neki, jól van, de hát tegye meg a család kedvéért, hogy térjen ki.

A menyasszony erre kijelentette, hogy hogy ő igen vallásos zsidó családból származik és lelkiismerete meg nem engedi azt, hogy elhagyja ősei hitét.

Egyébirtant nem hiszi, hogy Jókai ezt az áldozatot kívánja tőle és azzal a tudattal, hogy a felesége lelkét nagy és nehéz bánat nyomja, alig békíti ki.

A család meg is kérdezte Jókait, a ki csakugyan kijelentette, hogy ha meggyőződésből nem tér át menyasszonya, a külszin kedvéért semmiképpen sem engedi meg, hogy letegye a zsidó hitet. Így történt azután, hogy a költőkirály az egyszerű zsidólánnyal állt oda az anyakönyvezető elé.

A zsidó Grosz Bellával, a kinek öregapja a „jákói Salamon zsidó” annak idejében Szabolcsmegyében, mint igen vallásos férfiú volt ismeretes, a ki sokat járt a csodarábbikhoz is, maga is nagy „choszid” volt és a kinek a vére úgy látszik, megtartotta az unokáját is a zsidó hitnek.

Egyes lapok jelentése szerint Feszty Árpád festőművész és neje Jókai Róza, Jókai leánya Budapestről Firenzébe költöznek. E költözködés híre szerint a meghasonlás következménye, mely a Jókai-családban Jókai második házassága miatt támadt.

Aradi ünnep.

A titkos és nem titkos kormányparti lapok és politikusok minden erőlködése dacára immár bizonyosnak mondható, hogy az október 6-iki ünnep nagyarányu s az alkalomhoz teljesen méltó lesz. A szomorú évfordulón tudvalevőleg Aradon és Budapesten lesz nagyobb gyászünnepély, de az ország

legtöbb városában, sőt kisebb községeiben is megünnepik e napot. Az aradi ünnepély hivatalosan nem országos ünnep s nem is hivták meg arra sem a parlamentet, sem a törvényhatóságokat. A budapesti ünnep azonban országos jellegű és a központi rendezőbizottság ülésén Eötvös Károly orsz. képviselő indítványára határozatba ment, hogy a bizottság az ünnep-országos jellegének kifejezésére meghívja a főrendiházat, a képviselőházat, a kormány tagjait s a törvényhatóságokat is.

— Ha nem is jön el mindegyik — mondotta Eötvös — a bizottság legalább megteszi kötelességét, ha minden pártpolitikát félretéve, igyekezik az ünnepet valódi nemzeti ünnepé tenni.

Nem Aradon lesz tehát az országos ünnep, a mint kellene és a hogy mindenki várta, hanem Budapesten, de azért „hivataln” is itt lesz az aradi ünnep az egész ország.

A Jókai ódjának elszavalásához ezidőszent nincs ember. Császár Imre, a nemzeti színház tagja, a kit fölkértek, elfogadta a megbízást. Tegnap azonban a Nemzeti Színház igazgatósága levelet írt, hogy Császárnak nagy sajnálatára nem adhat szabadságot. Ellenben készsággal bocsátja az igazgatóság az ünnep rendelkezésére Somló Sándort vagy Ivánfi Jenőt. Ha azonban ezek valamelyikét is fölkéri a város, az illető szabadságot tartozik kérni az igazgatóságtól és a szabadságolás csak az intendáns jóváhagyása mellett történhetik. Az intendáns ez idő szerint nincs itthon, de mihelyt hazaérkezik, elébe fogják terjeszteni a szabadságolást.

Az intendáns esetleg október 6-áig haza se jön, s ha megjön, tán meg se adja a szabadságot, — e miatt fölkérük helyettük Gál Gyulát, a Vigszínház tagját, mint Arad város szülöttét.

Az ünnep hivatalos programja így hangzik:

1. Gyülekezés a városháza előtt reggel 8 és fél órakor.

2. A városházától 8 és háromnegyed órakor együttes fölvonulás a róm. kath. templomba.

3. Reggel kilencz órakor gyászistenitisztelet.

4. Isteni tisztelet után együttes fölvonulás a vértanuk emlékszára elé.

a) A Himnusz elénekélése.

b) A hősök emlékszábránál. Oda, Jókai Móról. Szavaija —

c) Emlébeszéd. Tartja: Csécsi Imre.

d) A Szózat elénekélése.

e) A koszorúknak az emlékszóbor talapzatához való letévése.

A róm. kath. templomba a bemenet csak belépti jegy mellett történik.

Idegének jegyekért — a templom tétorgatához mért kórlátolt számig — a főkapitányhoz vagy helyetteséhez fordulhatnak.

A zene-karzat kizárólag a közreműködők számára lesz föntartva.

Öreg honvédek megvendégelése.

Október 6-án, mint tudvalevő megvendégelik a szegénysos honvédeket.

Az aradi 1848—49-es honvédegyelet elnöke, Simay István ezután felhívja Arad hazafias áldozatkész közönségét a megvendégelés céljára való adakozásra. Az adományok hozzá czímzendők.

A sajtó.

A fővárosi és vidéki hírlapirodalom képviselőitében körülbelül félszáz hírlapíró jön október 6-ára Aradra. A Vass szállodában szállásolják el őket együttesen, külön munkatérmet rendeznek be számukra s szolgálakat bocsátanak rendelkezésükre.

A vidéki hírlapírók országos szövetsége koszorúját három tagból álló küldöttség: Kulinyi Zsigmond elnök, a Szegedi Napló szer-

leány, aki azt megtenné? kérdé élénken, Nina mit gondol?

— Ha szeretné önt — mondá Nina, a társa mohó és szenvedélyes tekintete alatt elhalványulva.

— Ha szeretne? Ah, de tudna-e engemet szeretni? Én nem olyan nő értek, a milyen lady Diána, a ki sokkal inkább hasonlít hozzám, mint hogy hinni és bízni tudnék benne, de egy tiszta, ártatlan, igaz nő — Nina, mit gondol, tudna az engem szeretni?

Beszéde élénk volt és izgatott; de a győzelem és öröm esengésével a gazdag flota-szerű hangokban, mi azt bizonyította, hogy nem félt a Nina válaszáztól.

— Nina, — ismétlé, — mit gondol, tudna az engem szeretni?

— Én — nem tudom.

— Nina, maga tudna? — Nina — édes Nusikám — elfogadna engem? — Nina akar a feleségem lenni?

Pillanatnyi csend volt; ekkor Stafford a leány felé hajolt és karjával a kebléhez vonta.

— Nina, drágám, mondja meg nekem hamar, — mert elkésem az ebédől.

— Stafford ezredes, — mondá a leány pirulva és remegve, — tudnék én az lenni önnök?

— Igen édes, te és senki más. Drágám, még abban az esetben is, ha nem szeretnél, — a félig tréfalkozó hang most eltűnt a beszédeből és tele volt komoly gyöngédséggel, — azt gondolom, hogy te saját kedvességed és jószágodnak az ereje utal, egy jobb és nemesebb életre tudnál vezetni. De szeretlek, egész szívemmel és Nina, te azt teheted velem, a mit akarsz.

(Folytatása következik.)

kesztője, Barát Armin alelnök, a Temesvárai Zeitung szerkesztője és dr. Brájjer Lajos igazgatósági tag, a Torontál szerkesztője hozzák Aradra.

Az aradi ünnepekre nézve Kolozsvárra a következőket írja a rendezővező egyik kiváló férfja, Barabás Béla:

Bizony szomorú dolog, hogy a képzeltető loyális mindenáron rémképeket fest magának, olyanokat, a mik csak az ő fantáziájukban, de valóságban nem léteznek. Félnek ünnepelni, mikor senki sem tiltja tőlük, senki sem ijeszti őket, de hát nekik jól esik császárabbnak lenni a császárnál.

Az ilyesféle tünetek ne zavarják azért meg a vértanuk szent ünnepét, hanem a kit hazafias szíve s a szabadságszeretete hoz ide kö-zénk, azt az Isten hozza Aradra, a vértanuk szentelt földjére.

Az elszállásolás nem lesz olyan rideg, mint a hogy tulszíneze van.

A mi pedig a kedvezményes vasuti jegyet illeti, ezt azoknak az egyleteknek kell kérvényezni, a melyek igénybe óhajják venni.

Természetesen ez az aradi központnak volna kötelessége, de ha nem tette, hát folyamodjanak önök.

En holnap Budapestre utazom, fel fogok menni a kereskedelmi miniszteriumba s ott fogok érdeklődni s tudakozódni az öreg honvédek vasuti kedvezménye iránt, ha kérvényük ott lesz, rajta leszek, hogy ideje korán és kedvezőleg elintézzék, de kérek ez iránt a képviselőháza czímzeve értesítést.

Az ünnepség rendezése s igen sürgős teendők engem nagyon igénybe vesznek, de a mi tölem telik és lehetséges én szívesen utána nézek s elvégzem.

Az Isten segítse s hozza önöket közénk, legyenek meggyőződve, hogy szívesen fogadjuk.

Maradtam hazafias üdvözléttel Arad 1899. szept. 25-én.

Kész hive
Dr. Barabás Béla,
orsz. képviselő.

Mint értesülünk, az Ereklje Múzeum 100 drb. mérsékelt vasuti jegyet kért kolozsvári és vidéki tagjai részére.

1849-es honvéd bajtársak!

Október 6-ika közeleg. Közel 50-ik évfordulóra dicső vezéreink martir halálának. Kötelességünk megjelenni Aradon az ott tartandó gyász-istenitiszteleten.

A kinek lelkében a 49-es szabadságharc emléke még él, — kiben a 49-es szellem végső szikrája még ki nem aludott, az eljön, annak el kell jönnie. Jöjjön el a ki csak teheti és segítse utra azt, aki nem teheti.

Zarándokoljunk el még egyszer és utoljára azon helyre, hol nyugosznak drága po-raik. Érintkezzünk még egyszer dicsőült szellemökkel, s röjjük le a kegyelet adóját emlékü oltárán. Azután pedig nyugodt lélekkel távozva mondjuk el a koszorus költővel:

„Csend, s viharban szent hazánk!
Megfizettük mind, mivel csak tartozánk.”

Brassó, 1899. Szept. 22.

Dr. Otobán Nándor,
49-es harcosos.

Egyleti élet.

Az Erdélyi Múzeum-egylet bölcsélet-, nyelv- és történettudományi szakosztálya 1899 évi okt. hó 1-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a városháza nagytermében fölvasó ülést tart, melynek tárgya a következők: 1. dr. Nagy Mór fölvasása, Homérosz Iliásza 5-ik énekének fordítása. 2. Dr. Posta Béla a m.-vásárhelyi szabó-czéh régi ezüst serlegei bemutatása. 3. Dr. Szádeczky Lajos Bethlen Gaborné Brandenburgi Kata fejedelemszony arany s ezüst skoffimosz és selyemvirágokkal kivarrott díszkötőse bemutatása.

A kolozsvári hölgyek házbersegélyező filér-egylete 1899 szeptember hó 28-án Kis Sándorné kereskedelmi akadémiái lakásán elszámoló és segélyt osztó választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívja Hadházi Sándor, titkár. Al-bach Gézáné, elnök.

A Mária Dorothea-Egyesület Erdélyrészi Köre az idén is rendez fölvasásokat. Ezek október hó 7-én kezdődnek. Elsőnek szerencsés volt megnyerni Kenessey Béla teológiai igazgató urat, ki szíves lesz a fölvasások sorát megnyitni. A nagyérdéki előadásra tisztelettel hívjuk meg az érdeklődő nagy közönséget. A fölvasás d. u. 5 órakor kezdődik s a városház tanácskozó termében lesz. Belépti jegyek ára: egy fölvasásra személyenkint 1 korona. Czikus-jegy 5 fölvasásra 1 frt 50 kr. Jegyek a pénztárnál válthatók a fölvasás napján a helyszínen és Gibbon könyvkereskedésében.

Az Erdélyrészi Méhész-Egylet f. hó 29-én d. u. 6 órakor a kereskedelmi és iparkamara hivatalos helyiségében rendes választmányi gyűlést tart, melyre az egylet tiszteletbeli, választmányi és alapító tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgy: egyesülés az országos méhész-egyesülettel.

ZENE.

Thematikai utmutató. A Rózsavölgyi és társa czég kezdeményezésének tekinthető az a praktikus és a zenekedvelő közönségre nézve fellette hasznos útjás, hogy a zenemű kereskedők tematikai utmutatókat bocsátanak közre megjelent hangjegy novitásaikról. Ugy értelemezendő ez, hogy a tematikai utmutatóban az illető kompozíciók néhány bevezető ütemét közlik, a minek a közönség kettős hasznát veszi, mert míg egyrészt ráismer arra a kompozícióra, a mit történetesen megvételre keres, másrészt mindjárt megláthatja a bevezető ütemekből, hogy az illető zeneművet érdemes-e megszerezni vagy sem?

Rózsavölgyiek ezeknek az utmutatóknak a kiadásában is a legálissabban.

Most legújabbán is kibocsátott egy ilyent, a melyben felsorolva látjuk tematikai jelzéssel Lányi Ernő győnyőri Göre nótáit, Kutschera Alajos legújabb dalait, Kun László legújabb dalait, Baka-Baitz Anna, Horváth Géza és Strelezi sikerült zongoraszerzeményeit stb. felsorolva találjuk a jegyzékben, továbbá a legjobb tananyagokat, a melyeket most az iskolán kezdetén fontos tudni s a megvételre ajánlatos zeneműveket, a melyek a Rózsavölgyi czégnél tudvalevőleg mindig bőven vannak raktáron. A kiadó czég a tematikai utmutatókat, mint nélkülözhetetlent, szívesen küldi meg díjtalanul bárkinek is, a ki ez iránt hozzá fordul.

Olvásóinknak ajánljuk, igyekezzenek azokat okvetlenül beszerezni. Nagy hasznát vehetik.

SZÍNHÁZ.

A szintársulat érkezése. A kolozsvári Nemzeti Színház igazgatósága jelenti, hogy a társulat *csütörtökön* f. hó 28-án délen 1 óra 58 perczkor külön vonaton Kolozsvárra érkezik. A megnyitó előadás szombatn 30-án a *Szigetvári vértanuk* lesz, még pedig bérletszünetben. A bérlet vasárnap október hó 1-én veszi kezdetét a *Csikós*-sal.

Pethes Imre. A vidék legjobb drámái színészenek, Pethes Imrénak Kolozsvárra való szerződése annak idején kombinációba volt véve, a szerződötés azon mult, hogy Leszkay jobban sietett és szerződötette Aradra. Most, hogy E. Kovács Gyula meghalt, kétszeresen szükség lett volna Pethes Imrénre, Persze szó sem lehetett erről, mert Pethesnek szerződése volt Leszkayval. Most nagy csodálkozással olvassuk egyik lapban, hogy Makó Lajos, a temesvári színház igazgatója Pethes Imrét szerződötette. Fizeit a vinkulumot, Így hát a kolozsvári színház újra elesett Pethes-től, pedig most már igazán szüksége volna egy jó drámai színészre.

A kolozsvári tagosítás mizeriái.

Több oldalról kaptunk közléseket a tagosítási előmunkálatok körül felmerült mizeriákról. Ezeket az alábbakban közöljük:

A kolozsvári tagosítás megengedhetősége az 1894-ik évben jogerőre emelkedvén, a mérnök választás az 1895-ik évben ki is tüzetett, de a belváros felmérése iránti kérdés elintézéséig elhalasztottat, miáltal a birtokosság 4 évet veszített.

A pénzügyi miniszter részéről kitötött feltételeknek elég tétetvén, s 1898-ik évben kimondatván a belváros területe felmérésének kihagyása, meg lehetett volna azonnal ejteni a mérnök választást, azonban a választás helyett egy olyan kérdésre tüzetett ismét tárgyalás, a tordai kir. törvényszék által, mely kérdés a tagosítási törvények szerint nem is lehetett vita tárgya, mit igazolt az erre vonatkozó kir. táblai ítélet.

Ezen is tul volnánk esvre, ha tegnap tartatott volna meg a mérnök választás, de miután kitünt, hogy a hivatalból beszerzett summárius az 1884-ik évi állapotot tüntette ki — a szavazás nem volt megjegethető, így tehát ismét elmaradt a választás bizonytalan időre.

Azt hisszük, hogy egy év alatt meggyőződhetett volna a kir. törvényszék az ügy iratok helyességéről, s ha azokat nem találta kielégítőnek, lett volna idő azoknak kiegészítésére. A birtokváltozások kimutatásának elkészítése nem egy pár heti, hanem félvi munka lévén, a mérnök választás és határjárás már a jövő évre esvén, egy évet veszít ismét a birtokosság.

Az eljáró bíró előmunkálatának felületessége semmi által sem menthető.

Neki a kezeiben voltak a törvényszék összes telekkönyvei, a legújabb birtokváltozások, pontos hivatalos adataival együtt. Alkalma lett volna ezekből is teljes hitelességgel megállapítani a birtokosság névsorát s akkor nem merült volna fel az, hogy a 2 —300 holdas tulajdonosokat is kihagyta a meghívottak közül.

A birtokosság soha sem kérte a tordai kir. törvényszék delegálását. Ez egyoldalulag a kir. törvényszék részéről a birtokosság megkérdezése nélkül történt. Ez az eljárás sem törvényekben vagy szabályokban sem gyakorlatban nem gyökerezik. Most a birtokosság az iránt fog kérelmezni, hogy az ügy a tordai törvényszéktől vétessék el s tésessék át a kolozsvári kir. törvényszékhez és adassék Reinhold bírónak. E kérés a fenntebbiek mellett azzal is okolják, hogy ropant sok felesleges kiadást, hátramaradás tokoz a tordai törvényszék. A birtokosság szegényebb részének nincs módja, hogy mindig Tordára zarándokoljon. A Tordáról eljáró bírónak napi díjai, uti költségei aránytalanul és ok nélkül terhelnek a birtokosok vállait, különösen, ha még sok ilyen elő nem készített tárgyalásra hívják össze a birtokosságot.

Sz. 2328—899. tkvi.

913. 1—3.

Sz. 1997—899 ki.

916. 1—1.

Hirdetmény.

Szentmária községre nézve az 1892. évi XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzésre és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás elrendeltetvén, ez azzal a felszólalással tétetik közhirrre:

1., hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1900. évi április hó 12-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságához nyújták be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2., hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében élni kívánnak, írásbeli ellentmondásokat hat hónap alatt vagyis **1900. évi április hó 12. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságához nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog;

3., hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamáu történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis **1900. évi április hó 12. napjáig bezárólag** nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Hidalmás, 1899 szeptember 17-én.

A kir. járásbírósi telekvi hatóságától.

Az eljáróbíró távol
Schopf Gyula
kir. jbró.

Árverési hirdetmény.

Alulírott tömegdondnok ezennel közhirrre teszi, hogy **Spitzer Simon m. vásárhelyi czég csődtömegéhez** tartozó árucikkek és üzleti felszerelések, a hitelező választmány határozata folytán

vételi ajánlat útján elfognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

I. Eladás tárgyát képezik a csődlettárban II. 35 — 1440 t. alatt felvett árucikkek 3283 frt 53 kr. becsétékben, és ugyancsak a csődlettárban II. 1—34. t. a. felvett bolti berendezések 445 frt 70 kr. becsétékben.

II. Venni szándékozók kötelesek írásbeli zárt ajánlatok mellett a becsárnak 10 százalékát, mint bánatpénz mellékelni, mely összeg a legtöbbet ígérőnek — ha ajánlat elfogadtatik — a vételárba beszámítatik, a többieknek pedig visszaadatik.

III. Vevő köteles a vételár felét ajánlatának a csődhitelezőválasztmány által lett elfogadásától számítandó 3 nap alatt, a másik hátralévő felét bánatpénzének beszámításával ugyanazon naptól számítandó 8 nap alatt 6 százalékos kamataival tömegdondnok kezéhez lefizetni.

IV. Ha vevő a fizetési feltételeket nem teljesíti, a letett bánatpénz s az esetleg lefizetett vételárreszlet a csődtömeg javára elveszettnek nyilváníttatik és fenmarad a választmány azon joga, hogy az árverezés alá bocsátott tárgyakat vevő kárára és veszélyére árverés nélkül, becsáron és a vevő által tett ígéreten alól is eladhassa és a netalán származó árkülömbiséget vevő ellenében szabadon választható sommás bírói uton érvényesíthesse.

V. Vevő köteles ajánlatának a választmány által lett elfogadásától számított 8 nap alatt a megvett tárgyakat az üzlet- és raktárhelyiségekből elszállítani, az ajánlat elfogadásától kezdve minden veszély vásárlóra menven át.

VI. Az eladás tárgyát képező ingóknak a lettárban kitett minősége és mennyisége tekintetében, — nemkülönben jókarban létele iránt a csődtömeg vásárlóval szemben semminemű felelősséget nem vállal.

VII. A vétel után járó minden néven nevezendő kincstári illetéket és bélyeget vásárló a vételáron felül sajátjából köteles hordozni.

VIII. A választmány fenntartja magának azon jogot, hogy az árverés kedvezőtlen eredmény esetében egyik ajánlatot sem fogadja el.

IX. A választmány a beadott ajánlatok felett **folyó évi október hó 10-ik napján határoz**, tehát az ajánlatok beadására záros határidőül **folyó évi október hó 9-ének a. u. 6 órája tűzetik ki.** A választmány határozatáról ajánlattevők tömegdondnok által ajánlott levél útján fognak értesítettetni.

A bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok alólirott tömegdondnokhoz Marosvásárhelyre küldendők a lettár és esetleg az áruaktár ugyanott megtekinthetők.

Marosvásárhelyt, 1889. szeptember hó 21-én.

Dr. Bodolla Ferencz
ügyvéd, csődtömegdondnok.

919. 1—1.

Eladó

Majális-utczában egy villa 200 öl kerttel, 4 parkettás szoba, előszoba, fürdőszoba, veránda, cselédszoba stb. továbbá egy 3 lóerős locomobil.

Továbbá:

Nagy-utca 7. sz. alatt 4 szobás lakások kiadók!

Értekezhetni Kolozsvárt, Nagy-utca 7. sz.

828. 6—6.

Török Sándor fűszerkereskedőnél.

Árverési hirdetmény.

Csik-Szereda város által a magas kincstártól haszonbérbevevett és Csik-Szereda, Taplocza, Pálfalva, Csomortán, Csobotfalva, Várdotfalva és Zsögöd községekből alakított csoportokba a borítal- és husfogasztási adó beszedési jogának az 1900. és 1901. évekre nyilvános árverezés útján alhaszonbérbeadása határidejeül az 1899. évi **október 5-ik napjának délelőtti 9 órája** tűzetik ki — kikialtási ár évenként 7384 frt 39 kr.

Miről árverezni szándékozók oly felhívással értesítettnek, hogy a kikialtásul szolgáló összegnek 10 százaléka bánatpénzül leteendő, még pedig a zárt ajánlatot tevők által az árverés megkezdésére kitűzött határidőig, a szóbelileg árverezni szándékozók által az árverezés megnyitása után alantírt polgármester kezéhez.

Az árverés a városi tanács hivatalos helyiségében tartatik meg, hol a részletes feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Csikszerezán, 1899 szeptember 25-én.

Élthes Jakab
polgármester.

Nagyküküllővármegye alispánjától.

Sz. 22331—899.

909. 2—2

Pályázati hirdetmény.

Ezer frt évi fizetéssel és 200 frt évi lakbérrel javadalmazott szolgabírói állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom pályázni óhajtoakat, — hogy az 1883. évi I. törvényezikk 3. §-ában előírt minősítéssel felszerelt pályázati folyamodványukat folyó évi október hó 10-ig a főispán úr ő méltóságához adják be.

Szegesvárt, 1899 évi szeptember hó 22-én.

Somogyi
alispán.

Sz. 22—1899.

918. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alóírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhirrre teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbírósi 1898. évi 8352. számú végzésével dr. Weisz Miksa ügyvéd által képviselt Sicherman Ede felperes részére Kovács Albert alperes ellen 400 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1898. évi szeptember hó 30. napján lefoglalt és 812 frtra becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbírósi V. II. 9082—899. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alperes lakásán Kolozsvárt, múzeum-utca 8. számú házban leendő megtartására határidőül **1899 évi szeptember hó 29. napján délelőtti 10 órája** tűzetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt bútorok, zongora, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett, — szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztést követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1899 évi szeptember hó 14. napján.

Pap Jenő
kir. bírósági végrehajtó.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomására juttatni, hogy folyó évi **október hó 1-től** kezdőleg Kolozsvárt Belközép-utca 46. sz. a. vendéglőhelyiséget

„Vendéglő a kék szőlőhöz“

név alatt átvetem s azt ugyancsak f. évi október 8-án meg is nyitom.

Midőn ezt becses tudomásukra kívánom hozni, ígéröm, ho y eddigi jóhírnévnek örvendő konyhából, ugy házhoz hordva, mint vendéglői helyiségemben jutányos árak mellett, reggeli, ebéd és vacsorával fogok a t. közönség rendelkezésére állani s főttörékvésem az leendő, ho ugy izletes ételek, mint tisztán kezelt italaimmal a nagyérdemű közönség pártfogását és támogatását kiérdemelhessem.

Mit kérve maradok a nagyérdemű közönségnek

Kiváló tisztelettel

Placsintár Rudolf

a „Kék szőlő“-höz ezimzett vendéglő tulajdonosa.

917. 1—4.

Bécsi utamból hazatérve van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni a legújabb mintákkal gazdagon felszerelt

előnyomdámra.

Rendkívüli nagy választék mindennemű virágos monogrammok-ból különbféle nagyságban, girlandok, csokrok és egyéb díszítések gazdag választékban és izléses összeállításban a legkényesebb ízlésnek is megfelelően személyes vezetésem alatt — az árak a lehető legjutányosabbak.

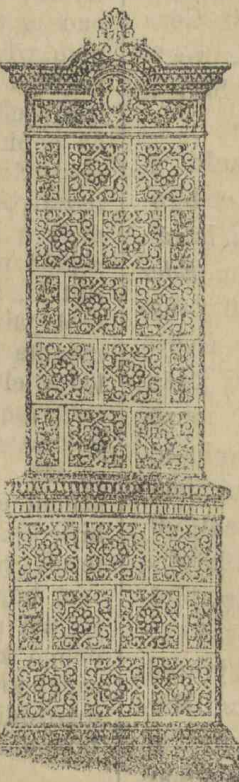
Vidéki megrendelések jutányosan és gyorsan!

Szíves látogatást kér

Müller Józsefné,

Belmagyar-utca 35.

915. 1—2.

A t. építő közönség figyelmébe!

Mivel helyben, **Kül-monostor-utca 101. szám alatti**

1885. év óta fennálló

Kályha gyáramat

másra szándékozom átruházni, kénytelen vagyok a raktáron levő kitűnő minőségű és stilszerű kivitelű kályha- és takaréktűzhelyeimet igen leszállított árral eladni. A felállítás legjobb szakértő által eszközöltetik. Ugyszintén porcellán takaréktűzhelyek- és fürdő-kádak szállítása és fölszerelése is elvállaltatik.

914. 1—4.

Gáll B. János.

Üzlet megnyitás!

Folyó hó 28-án csütörtökön megnyitom a „Grand Pilseni Sör-csarnok“-ot róm. kath. Státus épület 3. szám alatt és kizárólag csakis a Grand Pilseni Sör-csarnokban a Státus épületben és a belkő-zép-utczai minta sörteremben kapható poharakban a világhírű pilseni sör

a „Pilseni ősforrás“-ból.

Ajánlom továbbá tisztán kezelt **valódi erdélyi hegyi boraimat** és kitűnő **magyar konyhám.**

Elvállalok minden időben **társas ebédeket, lakomákat**, mindennemű **halak díszítését**, étkezésre előfizetés (abonomát) valamint **20 százalékos szelvénykönyvecskék** is állanak a n. érd. közönség rendelkezésére.

A n. érd. közönség eddig tanusított becses bizalmát kérve maradtam Kiváló tisztelettel

730. 6—10.

Pferschy Ferencz vendéglős.

PÁLLÁN HENRIK
BILLARDASZTALOS

Wesselényi Miklós-utca 5. szám.

Raktáron kaphatók kész új és átalakított

Billiardok, kávéházi kasszák, dákók és labdák

és minden hozzátartozandó czikkeek.

Felvallalom bármilyen billiard átalakítását, kiséprezését, teke-asztalt karambolra, karambol-asztalt teke-asztalra és mindkét játszmát e kétféle mandanell egy asztalra is alkalmazom. — E téren való szakértelmemet ezen a pályán 20 évi működésem tanusítja. 781.10—10.

—(Vidéki megbízásokra készséggel vállalkozom!)—

Nagy raktárt tartok a mai kor igényeinek megfelelő fésű árúban.

Első erdélyi fésű-gyár

Kolozsvárt, külszáppan-utca 2.

Magyarországon egyedüli fésű-áru gyár!!!

Előállít mindennemű fésűáru készítményeket a legdizesebb kiállítás-tól u. m. silkot, elefántcsont, gyöngyház szaruból készült legtartósabb bontó és porfésűkig.

Elvállal mindennemű javításokat és silkot forrasztásokat. Az erdélyi részekben csakis egyedül készít.

Egy hajtó újításútása **5 kr.**

Helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít

794. 9—20.

Simon László és T.
fésűáru gyáros.

Hajtjuk a legújabb francia divát szerint nagyválasztékban raktáron kaphatók.

Verseny Áruház Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (Hid-utca) 19. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Verseny-Áruházamat

Kolozsvárt, **Wesselényi Miklós (Hid) utca 19. sz. a.** megnyitottam, hol minden szakmába vágó áru u. m.: női ruha kelmek, kartonok, barkétok, kész női- és férfi fehérneműek, gallér és kéze-lők, nyakkendők, zsebkendők, saját készítményű **paplanok- és matrácok**, bélésműek és sok itt elő nem sorolt czikk **feltűnő olcsó határozott árban** kapható azonnali fizetés mellett.

Csakis jó minőségű árukat igyeksem tartani és mert nem hitelezek — a hitelezéssel járó veszteségeknek nem vagyok kitéve, s adhatom árulmat **oly olcsón**, hogy a **versenyt** nemcsak **Kolozsvár** — de a **fővárossal** is kiálloom.

Hirdetésem valódiságáról kérem a n. é. közönséget személyesen meggyőződni.

855. 5—6.

Teljes tisztelettel
Ábrahám Sándor.

Ujonnan berendezett üzlet Wesselényi Miklós (Hid-utca) 19. szám.

Bérbe kiadó

1899. évi október hó 1-től Kolozsvárt **Nagy-utca 6. sz. és Nagyhid-utca 7. sz.** alatt levő szálloda, kávéház

és étterem teljes berendezéssel együtt. ►►

Bővebbet a háztulajdonosnál Nagy-utca 6. szám alatt.

Ugyanott eladó!!!

3 utcára rugó félhold területű **házastelek**, a vashid közvetlen közelében, vasuti állomáshoz közel,

Felvilágosítással szolgál **Sallak Árpád** ur az „Ellenzék“ kiadóhivatalában naponta d. e. 11—12 óráig. 907. 3—6.

Szöllő

legfinomabb csemegefajokból mindennap friss küldemény Arad és Ujvidekről, kosár- vagy kiló számra.

Kávék

általánosan kitűnőnek bizonyult legjobb minőségű fajok. **Egyedüli és kizárólagos eladása a Guatamalai takarékcuba kávénak, 1 kiló 1 frt 20 kr.**

Kapható:

Fuhrmann Károly

fűszer, csemege- és borkereskedésében **Kolozsvárt**

(Hid) Wesselényi Miklós-utca 9. szám 830.10—26.